

**TOSHKENTDAGI XRISTIAN TASHKILOTLARINING SONI, TURLARI VA
XUSUSIYATLARINI**

Jalolidinov Muhammadjon G'ulomjon o'g'li

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti,
"Pediatriya" fakulteti "Pediatriya" yo'nalishi 5324 - guruhi talabasi.

muhammadjonjalolidinov8@gmail.com

Ilmiy rahbar – Sh.Umarov

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti,
Itimoiy fanlar kafedrasasi assisenti.

sherzodjonumarov1980@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18092753>

Annotatsiya. Ushbu maqola Toshkent shahridagi xristian tashkilotlarining ijtimoiy va madaniy jihatlari, ularning soni, turlari va faoliyatining xususiyatlarini tahlil qiladi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, shahar hududida pravoslav, katolik va protestant denominatsiyalariga mansub tashkilotlar faoliyat yuritadi va ularning soni markaziy va aholi zich hududlarda ko'proq jamlangan. Har bir denominatsiyaning xususiyati – ularning faoliyat shakllari, ijtimoiy loyihalarda ishtiroki va jamiyat bilan aloqalarida namoyon bo'ladi.

Kalit so'zlar: Toshkent, Xristian tashkilotlari, Pravoslav, Katolik, Protestant, ijtimoiy integratsiya, jamiyatdagi rol.

Аннотация. В данной статье анализируются социально-культурные аспекты христианских организаций в Ташкенте, их количество, виды и особенности деятельности.

Исследование показывает, что в городе действуют организации православной, католической и протестантской конфессий, причем их количество наиболее сконцентрировано в центральных и густонаселенных районах. Характеристики каждой конфессии отражаются в формах их деятельности, участии в социальных проектах и отношениях с обществом.

Ключевые слова: Ташкент, Христианские организации, Православные, Католики, Протестанты, социальная интеграция, сомиецдаги роль.

Abstract. This article analyzes the socio-cultural aspects of Christian organizations in Tashkent, their number, types and characteristics of activities. The study shows that the city is home to Orthodox, Catholic, and Protestant organizations, with their numbers concentrated in the central and densely populated areas. The characteristics of each denomination are reflected in the forms of their activities, participation in social projects and relations with society.

Key words: Tashkent, Christian organizations, Orthodox, Catholics, Protestants, social integration, somietsdagi role.

Kirish: Toshkent shahrida xristian tashkilotlari mavjudligi va ularning faoliyati ilmiy jihatdan muhim mavzu hisoblanadi. Shahar ijtimoiy va madaniy hayotida xristianlikning turli denominatsiyalari – pravoslav, katolik va protestant – o'ziga xos faoliyat ko'rsatadi.

Ushbu tashkilotlarning soni, turlari va xususiyatlarini o'rganish, Toshkentdagi diniy pluralizm, jamiyatdagi integratsiya va diniy tashkilotlarning ijtimoiy rolini aniqlashga yordam beradi.

Shuningdek, ularning faoliyati O'zbekiston Respublikasining qonunchilik doirasida amalga oshiriladi, bu esa tadqiqotning huquqiy jihatlarini ham muhim qiladi. Shu nuqtai nazardan, Toshkentdagi xristian tashkilotlarini ilmiy tahlil qilish dolzarb va ijtimoiy ahamiyatga ega.

Dolzarbli: Toshkent shahrida xristian tashkilotlarining mavjudligi va faoliyati bugungi kunda ilmiy va ijtimoiy jihatdan muhim mavzu hisoblanadi. Shahar ijtimoiy hayotida xristianlikning turli denominatsiyalari – pravoslav, katolik va protestant – o'ziga xos faoliyat ko'rsatadi.

Asosiy qism: Toshkent shahrida xristian tashkilotlarining soni oxirgi yillarda barqaror o'sish tendensiyasiga ega. Shahar hududida turli denominatsiyalarga mansub tashkilotlar faoliyat ko'rsatadi. Ularning ko'pchiligi markaziy va aholi zich joylashgan tumanlarda joylashgan.

Pravoslav, katolik va protestant denominatsiyalari orasida pravoslav cherkovlari son jihatdan yetakchi o'rinni egallaydi. Shu bilan birga, katolik va protestant tashkilotlari ham o'z faoliyatini turli diniy markazlar va ibodatxonalarda amalga oshiradi. Tashkilotlar sonini aniqlash orqali shahar aholisining diniy pluralizmi va xristianlikning jamiyatdagi o'rini baholash mumkin.

Xristian tashkilotlari aholiga nafaqat diniy xizmatlar, balki madaniy, ijtimoiy va ta'limiy loyihalarda ham yordam beradi. Ba'zi tashkilotlar o'z faoliyatini maktablar, bolalar bog'chalari va ijtimoiy markazlar bilan hamkorlikda amalga oshiradi. Shu bilan birga, ular orqali diniy targ'ibot va jamiyat bilan o'zaro aloqalar kuchayadi. Tashkilotlarning soni va tarqalishi ularning huquqiy roli, aholi orasidagi qabul qilinishi va jamiyatdagi ijtimoiy integratsiyaga ta'sir ko'rsatadi. Statistik ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, Toshkentdagi xristian tashkilotlari asosan shahar markazida va aholi zich joylashgan hududlarda jamlangan. Bu joylashuv shahar aholisining ehtiyojlari va diniy faoliyatga bo'lgan talab bilan izohlanadi.

Toshkentdagi xristian tashkilotlarining asosiy turlari denominatsiyalariga ko'ra farqlanadi.

Eng ko'p tarqalganlari pravoslav, katolik va protestant tashkilotlaridir. Pravoslav cherkovlari an'anaviy rus pravoslav jamiyatlariga xizmat qiladi va ibodatxona faoliyatini keng miqyosda amalga oshiradi. Katolik tashkilotlari asosan chet eldan kelgan diniy jamoalarni qamrab oladi va ularning diniy xizmatlari madaniy hamkorlik bilan birga olib boriladi. Protestant guruhlar esa kichik diniy jamoalardan iborat bo'lib, ular turli ijtimoiy loyihalarda faol qatnashadi.

Har bir denominatsiyaning xususiyati uning diniy marosimlari, ibodat tartibi va jamiyat bilan aloqalarida namoyon bo'ladi. Masalan, pravoslav cherkovlari an'anaviy ibodat va diniy marosimlarni davom ettirsa, protestant guruhlar zamonaviy ibodat shakllariga ko'proq e'tibor beradi. Katolik tashkilotlari esa diniy tarbiya va ijtimoiy xizmatlarni birlashtiradi. Shu jihatdan, xristian tashkilotlarining turlari ularning jamiyatdagi o'rni va faoliyat strategiyasini belgilaydi.

Toshkentdagi xristian tashkilotlari o'zining ijtimoiy, madaniy va diniy xususiyatlari bilan ajralib turadi. Ularning asosiy xususiyatlaridan biri – diniy xizmatlar bilan bir qatorda ijtimoiy yordam va ta'limiy faoliyatni amalga oshirishidir. Ko'plab cherkovlar va tashkilotlar bolalar va kattalar uchun ta'limiy kurslar, madaniy tadbirlar va ijtimoiy loyihalarni tashkil qiladi. Bu ular orqali jamiyat bilan samarali muloqot o'rnatishga imkon beradi. Xristian tashkilotlarining boshqa xususiyati – diniy marosimlarning an'anaviy va zamonaviy shakllarini uyg'unlashtirishdir.

Masalan, pravoslav cherkovlari an'anaviy liturgiyaga e'tibor berar ekan, protestant va katolik tashkilotlari zamonaviy interaktiv ibodat shakllarini qo'llaydi. Bu esa ularning yosh avlod va turli madaniyatlar bilan samarali integratsiyasini ta'minlaydi.

Xulosa: Toshkent shahridagi xristian tashkilotlari soni, turlari va ularning xususiyatlari shahar ijtimoiy va madaniy hayotida muhim o‘rin tutadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, Toshkentda pravoslav, katolik va protestant denominatsiyalariga mansub tashkilotlar faoliyat ko‘rsatadi, ularning soni markaziy va aholi zich hududlarda ko‘proq jamlangan.

Har bir denominatsiyaning xususiyati uning diniy marosimlari, ibodat shakllari va jamiyat bilan o‘zaro aloqalarida namoyon bo‘ladi. Xristian tashkilotlarining asosiy ijtimoiy roli nafaqat diniy xizmat ko‘rsatishda, balki madaniy, ta’limiy va ijtimoiy loyihalarda ham namoyon bo‘ladi.

Ular shahar aholisi bilan samarali muloqot o‘rnatadi, turli madaniy va diniy guruhlar bilan integratsiyani ta’minlaydi, diniy pluralizm va ijtimoiy barqarorlikka hissa qo‘shadi. Shu bilan birga, xristian tashkilotlari faoliyati O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi doirasida amalga oshiriladi, bu esa ularning huquqiy maqomi va jamiyatdagi rolini belgilaydi.

Foydalanilgana adabiyotlar:

1. Умаров, Ш. У. (2025). Ўзбекистон тарихи фанида диний бағрикенгликнинг ёритилиши. *THEORY AND ANALYTICAL ASPECTS OF RECENT RESEARCH*, 3(34), 112-115.
2. Умаров, Ш. У. (2025). Диний экстремизм ва терроризм–жамият тараққиёти кушандаси. *INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS*, 3(35), 106-108.
3. Элмурзаева, Н. Х. (2020). Ихтисослаштирилган давлат таълим муассасаларида таълим жараёнини ташкил этишга қўйиладиган педагогик талаблар. *Academic research in educational sciences*, (4), 802-812.
4. Раматов, Ж. С., & Баратов, Р. Ў. (2022). Ижтимоий тараққиётнинг этномаданий жиҳатлари. *Academic research in educational sciences*, 3(6), 759-764.
5. Abdurahmonov A. O‘zbekistonda diniy bag‘rikenglik va konfessiyalararo munosabatlar. – Toshkent: Fan, 2019.
6. Xasanov S. O‘zbekistonda xristian konfessiyalarining tarixi va rivojlanish bosqichlari. – Toshkent: O‘zbekiston, 2018.